

ความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความจงรักภักดีในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ The Relationship of Satisfaction and Loyalty in Sports Tourism Management of Buriram Province

ณัฐพล นวะมะรัตน์^{1*} และ กันติมาลย์ จินดาประเสริฐ²

Nattapol Navamarat^{1*} and Kantimarn Chindaprasert ²

*Corresponding author, e-mail: navamarat@gmail.com

Received: April 28th, 2022; Revised: February 15th, 2023; Accepted: February 23rd, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ 2. เพื่อศึกษาความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ และ 4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อสร้างความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method research) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 400 คน และสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ ภาพรวมในระดับมากเช่นกัน นอกจากนี้ยังพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความพึงพอใจ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความปลอดภัย ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านผลจากการให้บริการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมเชิงบวกอยู่ระดับสูง เท่ากับ 0.736 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน การดำเนินงานของทุกภาคส่วนมีประสิทธิภาพผ่านระบบข้อมูลส่วนกลางเป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้ององค์กรธุรกิจบุรีรัมย์เป็นเมืองเป้าหมายสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อมาชมกีฬาทั้งฟุตบอลแข่งระดับประเทศและนานาชาติ

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์ ความพึงพอใจ ความจงรักภักดี การจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

¹ นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Master's degree students, Master of Arts program Tourism and Hotel Management Mahasarakham University

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Advisor, Master of Arts program Tourism and Hotel Management Mahasarakham University

Abstract

The objectives of this mixed-method research were: 1. to study the satisfaction of tourists towards sports tourism in Buriram province; 2. to study the loyalty of tourists towards sports tourism in Buriram province; 3. to study the relationship of satisfaction and loyalty of sports tourists in Buriram province; and 4. to provide guidelines for sports tourism management to build loyalty of sport tourists in Buriram province. The samples were 400 Thai tourists who traveled to Buriram province and stakeholders were interviewed. Research tools consisted of rating scale and questionnaire. Statistics used for data analysis were frequency, mean, standard deviation, and multiple correlation analysis.

The study found that: The overall satisfaction of tourists who visited Buriram was at a high level and the overall loyalty of tourists who visited Buriram was also at a high level as well. Further, the study also showed that the overall correlation coefficient of the relationship between the satisfaction of tourists and the loyalty of sports tourists in Buriram province in 5 aspects consisted of safety, service of staffs, service process, facilities, and service outcomes was positively at a high level ($r = 0.736$) with a statistical significance at the 0.05 level. Owing to guidelines for the development of the sports tourism industry, there should be cooperation between the public, private, and community sectors under the efficient operation of all sectors through the central information system according to the relevant laws. Buriram should be a target city for tourists to visit for both national and international football and racing.

Keywords: Relationship, Satisfaction, Loyalty, Sports tourism management

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ส่วนใหญ่พบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบใหม่ ส่งผลให้ภาคส่วนต่าง ๆ ร่วมกันสร้างแผนพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มความหลากหลายในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งถือเป็นส่วนที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสร้างชื่อเสียงให้แหล่งท่องเที่ยวแห่งนั้น “การท่องเที่ยวเชิงกีฬา” (Sport Tourism) จึงจัดเป็นอีกหนึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถดำเนินการจัดการจากทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยวของประเทศให้สอดคล้องกับการมีแนวโน้มความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างในแต่ละครั้ง มีความสนใจท่องเที่ยวเฉพาะทางด้านสุขภาพและการออกกำลังกาย ประกอบกับมีความต้องการกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจของตนมากที่สุด (วัชรระ เชียงกุล และเทิดชาย ช่วยบำรุง, 2560 : 92)

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมากและช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยว เพราะจากการสำรวจพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงกีฬามักใช้จ่ายสูงกว่านักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ ถึง 3-4 เท่า ขณะเดียวกันยังใช้เป็นโอกาสประชาสัมพันธ์สถานที่

จัดการแข่งขันให้ยกระดับเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ได้ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อร่วมลงเล่นกีฬา จากเดิมที่การเดินทางเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามีเฉพาะในกลุ่มนักกีฬามืออาชีพของกีฬาบางประเภท อาทิ กอล์ฟ รถแข่ง เรือใบ เทนนิส และฟุตบอล แต่ในระยะหลังเมื่อความนิยมออกกำลังกายมีมากขึ้นเพื่อดูแลสุขภาพตนเอง อีกทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในหลายประเทศนิยมจัดกิจกรรมกีฬาเข้ากับการท่องเที่ยวและเปิดโอกาสให้ทั้งนักกีฬามืออาชีพและนักกีฬามือสมัครเล่นจำนวนมากสามารถเข้าร่วมได้ ประเทศไทยมีการจัดการแข่งขันที่ได้รับความนิยมทั้งจากชาวไทยและชาวต่างชาติหลายรายการ อาทิ เชียงใหม่มาราธอนซึ่งมีผู้เข้าร่วมกว่า 11,000 คน โดยมีนักกีฬาต่างชาติเข้าร่วมการแข่งขันจาก 53 ประเทศ และกรุงเทพมหานครมาราธอนซึ่งมีผู้เข้าร่วมแข่งขันกว่า 37,000 คน โดยมีนักกีฬาต่างชาติเข้าร่วมการแข่งขันประมาณ 3,000 คน จาก 60 ประเทศ ซึ่งมีสวนช่วยโปรโมตเมืองที่ใช้เป็นสถานที่จัดการแข่งขันให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นด้วย
2. การท่องเที่ยวเพื่อร่วมชมการแข่งขันกีฬา เป็นการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเข้าร่วมเชียร์นักกีฬาหรือชมการแข่งขันกีฬาในสถานที่ต่าง ๆ ที่จัดการแข่งขันขึ้นทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ อาทิ โอลิมปิกฤดูร้อน โอลิมปิกฤดูหนาว การแข่งขันรถยนต์ Formula One Grand Prix และฟุตบอลโลก และ
3. การท่องเที่ยวในสถานที่ที่เป็นต้นกำเนิดของกีฬา เป็นการท่องเที่ยวในสถานที่ที่เป็นต้นกำเนิดของกีฬาหรือการเข้าค่ายฝึกกีฬากับนักกีฬาที่มีชื่อเสียง อาทิ กีฬามวยไทยที่มีชื่อเสียงระดับโลกและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในแต่ละท้องถิ่นอย่างมวยไชยา มวยโคราช ล้วนมีส่วนช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สนใจเดินทางมาเข้าคอร์สฝึกมวยไทยกับค่ายมวยที่มีชื่อเสียง ทั้งนี้ การฝึกมวยไทยจะต้องใช้เวลาเรียนรู้และฝึกฝนสักระยะหนึ่งจึงจะสามารถออกอาวุธได้คล่องแคล่ว คาดว่าจะส่งผลดีต่อธุรกิจค่ายมวย และธุรกิจจำหน่ายสินค้าที่เกี่ยวข้อง อาทิ กางเกงมวยไทย เสื้อกล้าม นวม ผ้าพันมือ เป้าหมัด เป้าเตะ กระสอบทราย และน้ำมันมวย

จังหวัดบุรีรัมย์ถือเป็นต้นแบบของการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่สามารถดึงดูดผู้ชมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จากกระแสการตื่นตัวด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์จัดได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่งที่มุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวของตน นอกเหนือจากการนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยเล็งเห็นถึงโอกาสในการมุ่งพัฒนาสู่เป้าหมายหลักเป็นเมืองกีฬามาตรฐานโลก โดยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ให้เป็นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่สำคัญของประเทศไทย (กรุณา ชิดชอบ, 2558) สอดรับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการมุ่งพัฒนาการกีฬาสู่สากล พร้อมเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวให้ควบคู่กันไป เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสนิยมของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไป (สิงห์ชัย ผ่องบุรุษ, 2557 : 10) ทั้งนี้ นายเนวิน ชิดชอบ ประธานสโมสรบุรีรัมย์ยูไนเต็ด ถือเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์สู่เมืองท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างเต็มรูปแบบผ่านการจัดทำสโมสรฟุตบอล “บุรีรัมย์ยูไนเต็ด” ทั้งนี้ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ได้จัดทำการศึกษาสำรวจส่วนแบ่งหรือการครอบครองตลาดของสโมสรฟุตบอลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในทุกระดับของประเทศไทย พบว่า สโมสรบุรีรัมย์ยูไนเต็ดจัดเป็นสโมสรฟุตบอลที่มีส่วนแบ่งการตลาดสูงที่สุดในประเทศไทย (ทีมเศรษฐกิจ ไทยรัฐออนไลน์, 2557) และมีสนามการแข่งขันฟุตบอลที่ได้มาตรฐานที่สุดในประเทศไทยประกอบกับการเกิดขึ้นของสนามการแข่งขันรถความเร็วสูง “ช้าง อินเตอร์เนชั่นแนล เซอร์กิต” ซึ่งเป็นสนามแข่งรถที่ได้รับรองมาตรฐานโลกจากแห่งแรกของประเทศไทย จากการเกิดขึ้นของสนามแข่งฟุตบอลและสนามแข่งรถความเร็วสูง แสดงให้เห็นถึงจุดเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดบุรีรัมย์ โดยสำนักงานคลังจังหวัดบุรีรัมย์ชี้ให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์จังหวัดมีการเพิ่มสูงขึ้นจาก 51,641.43 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2547

เป็น 75,181.57 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2557 ซึ่งเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 50 โดยมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ ซึ่งถือเป็นอีกดัชนีหนึ่ง ที่บ่งชี้ว่าจังหวัดบุรีรัมย์มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง (ทีมเศรษฐกิจ ไทยรัฐออนไลน์, 2557)

จากการขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างเต็มรูปแบบของจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีความโดดเด่นและ มีการนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวนั้น ไม่เพียงสร้างการจดจำที่ดี ของนักท่องเที่ยว ยังเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมีทัศนคติที่ดีและเกิดความชื่นชอบ มีความพึงพอใจต่อ แหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ เป็นผลให้เกิดความต้องการกลับไปท่องเที่ยวซ้ำหรือต้องการใช้บริการแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นความภักดีทางการท่องเที่ยว ซึ่งความสำคัญของการท่องเที่ยวที่เริ่มต้นจากความพึงพอใจ ความเชื่อมั่น การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว จนกระทั่งเดินทางกลับมาเที่ยวซ้ำในแหล่งท่องเที่ยวเดิม สิ่งเหล่านี้นำไปสู่ความยั่งยืนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในระยะยาว สอดคล้องกับกรวรรณ สังขร (2559) ได้กล่าวถึงความภักดีทางการท่องเที่ยว อาจเกิดจากความสนใจ การเห็นคุณค่าจนกลายเป็นความรับรู้องค์ประกอบ ด้านจิตวิทยาของนักท่องเที่ยว อันเป็นสิ่งที่สะท้อนจากภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวที่เป็นไปในทิศทางเชิงบวก นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ท่องเที่ยวที่ดี และความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่นั่น ๆ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ความภักดีต่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้นมีความสำคัญต่อการจัดการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยว กลับมาเที่ยวซ้ำซึ่งจะนำไปสู่ความยั่งยืนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์อย่างยั่งยืน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความ จงรักภักดีในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อสร้างความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยว โดยผลลัพธ์ที่ ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาเพื่อสร้างโอกาสความได้เปรียบด้านการ แข่งขันทางการตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬามากยิ่งขึ้นและสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ จังหวัดบุรีรัมย์ต่อไป

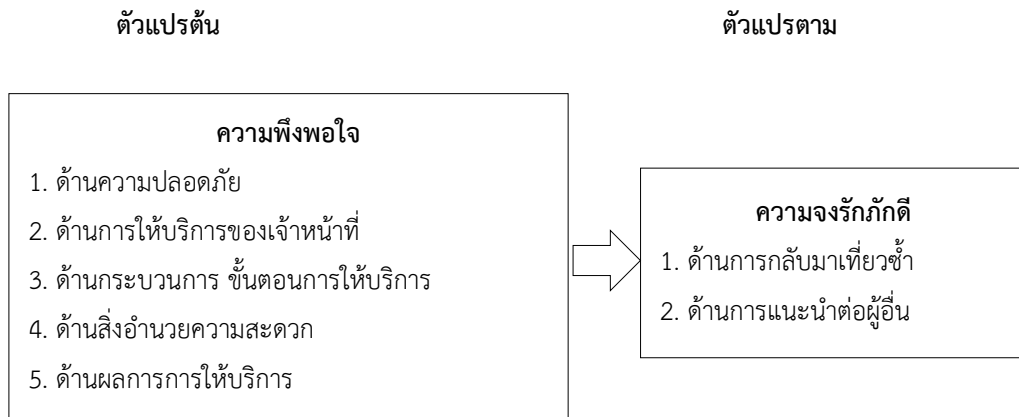
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อสร้างความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬา

ในจังหวัดบุรีรัมย์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความจงรักภักดีในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัด บุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความจงรักภักดีในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. ความพึงพอใจในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นประยุกต์แนวคิดของประภัสสร มีน้อย (2562 : 58-59) ปานณนาถ ศักดิ์ศิริคุณ (2562 : 9) และกิตติมา แซ่โฮ (2559 : 121-126) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ความปลอดภัย (safety)
- 1.2 การให้บริการของเจ้าหน้าที่ (staff service)
- 1.3 กระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ (process)
- 1.4 สิ่งอำนวยความสะดวก (facility)
- 1.5 ผลจากการให้บริการ (service result)

2. ความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยประยุกต์แนวคิดของ Chang and Chen (2008, อ้างถึงในนวรัตน์ วัฒนา, 2561 : 639-644) และ Stone, Woodcock, and Machtynger (2000, อ้างถึงใน นวรัตน์ วัฒนาและภัทรวรรณ แท่นทอง, 2561 : 638) ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่

- 2.1 การกลับมาเที่ยวซ้ำ (Resuming Travel)
- 2.2 การแนะนำต่อผู้อื่น (Referrals to others)

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ ในปี พ.ศ. 2563 จำนวน 2,267,080 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดบุรีรัมย์ 2563)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 400 ได้โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน

ธีรภูมิ เอกะกุล. 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling Random) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545)

การวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้จัดการสนามช้างอารีนา จำนวน 1 คน ผู้จัดการแข่งขันรถ 1 คน /ผู้จัดการฟุตบอล 1 คน /ผู้จัดการวิ่ง 1 คน ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรม จำนวน 1 คน ผู้ประกอบการธุรกิจขนส่งเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 1 คน ผู้บริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ โดยทำการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแบบสอบถามมี 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบเลือก ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 ความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกรายการ (Checklist) ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เขียนแสดงความคิดเห็น 2) แบบสัมภาษณ์ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปเนื้อหาสาระสำคัญและกรอบแนวคิดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะแล้วสร้างแบบสอบถามการวิจัยนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบการใช้คำ ความชัดเจนของคำถาม และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติคือ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีบัณฑิต หรือมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามมีค่าความชัดเจนของคำถามและความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.6-1.00 และแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นในภาพรวม 0.93 ตอนที่ 2 เท่ากับ 0.88 และตอนที่ 3 เท่ากับ 0.84

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด ได้อธิบายแนะนำวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ให้กับผู้ช่วยวิจัยเข้าใจก่อนทำการเก็บข้อมูล และสัมภาษณ์ โดยเริ่มแจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์ ตั้งแต่วันที่ 1-30 มิถุนายน 2564 และนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม 400 ชุด ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการเขียนพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้

วิธี Content Analysis และใช้สถิติเชิงอนุมานด้านการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านผลจากการให้บริการ วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ ในภาพรวม

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านความปลอดภัย	4.41	.486	มาก
ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่	4.32	.457	มาก
ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ	4.31	.497	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.31	.506	มาก
ด้านผลจากการให้บริการ	4.36	.511	มาก
รวม	4.35	.416	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมาได้แก่ ด้านผลจากการให้บริการ ($\bar{X} = 4.36$) ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4.32$) ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ($\bar{X} = 4.31$) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 4.31$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์

การวิเคราะห์ความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำ และด้านการแนะนำต่อคนอื่น โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ ในภาพรวม

ความจงรักภักดี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
การตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำ	4.46	.489	มาก
การแนะนำต่อคนอื่น	4.43	.540	มาก
รวม	4.45	.472	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ ภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำ ($\bar{x} = 4.46$) และ ด้านการแนะนำต่อคนอื่น ($\bar{x} = 4.43$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมานด้านการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ มีผลการวิเคราะห์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์

ความพึงพอใจ	ความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยว	
	การตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำ	การแนะนำต่อคนอื่น
ด้านความปลอดภัย	0.579*	0.568*
ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่	0.530*	0.488*
ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ	0.559*	0.579*
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	0.576*	0.548*
ด้านผลจากการให้บริการ	0.622*	0.658*
รวม	0.677*	0.673*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจ จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความปลอดภัย ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านผลจากการให้บริการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวด้านการตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำ เชิงบวก ระดับสูง เท่ากับ 0.677 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการแนะนำต่อคนอื่น เชิงบวก ระดับสูง เท่ากับ 0.673 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่กำหนด พบว่า จากข้อมูลด้านการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ จะเห็นว่า จังหวัดบุรีรัมย์เป็นเมืองประวัติศาสตร์ความเป็นมาเกี่ยวกับอารยธรรมขอมจึงมีโบราณสถานเป็นปราสาทหินให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเยี่ยมชมเรื่องราวในอดีตทั้งปราสาทหินพนมรุ้งที่ได้รับการยกย่องให้เป็น Unseen in Thailand นอกจากนี้บุรีรัมย์ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่และวนอุทยานแห่งชาติเขากระโดงซึ่งเป็นภูเขาไฟที่ดับแล้วยังโดดเด่นในวัฒนธรรมประเพณีรวมจนถึงงานหัตถกรรมที่ขึ้นชื่อ คือ ผ้าไหมซึ่งเป็นที่มาของคำขวัญประจำจังหวัด จวบจนกระทั่งปัจจุบันได้มีการพัฒนาเมืองโดยมีเป้าหมายให้เป็นเมืองกีฬาโดยสังเกตได้จากการที่จังหวัดบุรีรัมย์มีทีมสโมสรฟุตบอลบุรีรัมย์ ยูไนเต็ดที่มีชื่อเสียง และบุรีรัมย์มีความโดดเด่น

ในสถานที่ท่องเที่ยวทางกีฬา เมืองสุขภาพ ซึ่งบุกเบิกโดยภาคเอกชนจึงมีการลงทุนก่อสร้างทั้งโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน สนามบิน ธุรกิจโรงแรมที่พักร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ ซึ่งล้วนเป็นส่วนหนึ่งปัจจัยด้านการท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ โดยกลุ่มเป้าหมายได้ให้สัมภาษณ์ถึงแนวทาง/นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาว่า

“มีแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน การดำเนินงานของทุกภาคส่วนมีประสิทธิภาพผ่านระบบข้อมูลส่วนกลางเป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรธุรกิจบุรีรัมย์เป็นเมืองเป้าหมายสำหรับ นักท่องเที่ยวเพื่อมาชมกีฬาทั้งฟุตบอลแข่งระดับโลกและนานาชาติดังนั้นภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องควรช่วยกันส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาพร้อมทั้งหน่วยงานภาครัฐควรนำการท่องเที่ยวด้านกีฬาเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์ของการพัฒนาจังหวัดและแผนยุทธศาสตร์จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีคุณภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น มีผลมาจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวจากจากยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์” นอกจากนี้ “ควรมีการบูรณาการการจัดการการท่องเที่ยว คือมีการวางแผนและการดำเนินงานของทุกภาคส่วนอย่างมีการบูรณาการ มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก คือนักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายมากขึ้นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์พร้อมทั้งแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย” และที่สำคัญคือ “ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องควรช่วยกันส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้บุรีรัมย์เป็นเมืองเป้าหมายสำหรับนักท่องเที่ยวจากการรับรู้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวด้านกีฬา เช่น ฟุตบอล รถแข่ง ดังนั้นทางหน่วยงานภาครัฐควรนำการท่องเที่ยวด้านกีฬาเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์ของการพัฒนาจังหวัดและแผนยุทธศาสตร์จังหวัดบุรีรัมย์” และ “หน่วยงานภาครัฐควรนำการท่องเที่ยวด้านกีฬาเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์ของการพัฒนาจังหวัดและแผนยุทธศาสตร์จังหวัดบุรีรัมย์ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ควรช่วยกันส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้บุรีรัมย์เป็นเมืองเป้าหมายสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อมาชมกีฬาทั้งฟุตบอล แข่งระดับโลกและนานาชาติ ที่ดีแก่สายตานักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติที่มาเยือน”

สำหรับแผนงานการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ จากการสัมภาษณ์ผู้บริการการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ เบื้องต้นให้สัมภาษณ์ถึงแผนงานการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์ว่า “การท่องเที่ยวกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ มีปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวและด้านกิจกรรมที่น่าสนใจ ดังนั้น ควรกำหนดมาตรการการรักษาคุณภาพของสนามฟุตบอลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และมีการสร้างสรรคกิจกรรมที่น่าสนใจในงานแข่งขันทางกีฬาทั้งฟุตบอลและรถแข่งนั้นโดยสามารถทำคู่มือแบบการท่องเที่ยวที่จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันในทุกๆฝ่ายไม่ว่าจะเป็นชุมชน ผู้ประกอบการ ภาครัฐ รวมถึงการสื่อสารต่อนักท่องเที่ยวซึ่งสามารถช่วยให้นักท่องเที่ยวรับรู้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์วิทยุ ใบปลิว และสื่อในรูปแบบใหม่ เช่น Social Media ฯลฯ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องครบถ้วน” นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ว่า “ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ ดังนี้ 1. ด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง 2. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก คือนักท่องเที่ยว มีความประทับใจและมีประสบการณ์ที่ดีในด้านความปลอดภัยสามารถเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดทั้งในตัวเมืองและชนบทอย่างสะดวกสบายมากขึ้น นอกจากนั้น นักท่องเที่ยวยัง

มีอิสระมีความสะดวกสบายมากขึ้นในการวางแผนและการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น 3. ด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยวคือบุคลากรมีความพร้อมที่จะสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและมีศักยภาพสูงขึ้นทั้งในด้านคุณภาพความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ 4. ด้านการสร้างความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว คือ จังหวัดบุรีรัมย์ มีนักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น นอกจากนี้นักท่องเที่ยวมีความเข้าใจในอัตลักษณ์ของบุรีรัมย์และของแต่ละท้องถิ่นเพิ่มขึ้น และ 5. ด้านความร่วมมือการจัดการการท่องเที่ยว”

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความจงรักภักดีในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ศึกษาสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์

นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์มีความพึงพอใจ ภาพรวมอยู่ในระดับ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความปลอดภัย รองลงมาได้แก่ ด้านผลจากการให้บริการ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ และ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดบุรีรัมย์กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก พลิกฟื้นเมืองทางผ่านให้กลายเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลกต้องห้ามพลาด และวิสัยทัศน์ของนักการเมืองท้องถิ่น คือ นายเนวิน ชิดชอบที่สร้างให้บุรีรัมย์มาเป็นเมืองที่นักท่องเที่ยวต้องมาเที่ยวชม โดยปัจจัยของการเติบโตของบุรีรัมย์อันดับแรกเกี่ยวข้องกับการเมืองโดยนายเนวิน ชิดชอบช่วยหนุนเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่ปรับเปลี่ยนโฉมหน้าของเมืองบุรีรัมย์ให้เหมาะสมกับการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงกีฬาระดับโลกได้ ได้แก่ ด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ด้านการสร้างความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว และ ด้านการบูรณาการการจัดการการท่องเที่ยว ซึ่งการเปลี่ยนโฉมต่าง ๆ ได้ครอบคลุมถึงความมีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและความปลอดภัยจึงมาเป็นอันดับแรก ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจในด้านความปลอดภัยในอันดับแรกซึ่งไฮแธม (Higham, 1999) ได้อธิบายลักษณะของการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างมีคุณภาพ (Sports tourism quality) ซึ่งจะทำให้การทำงานทั้งก่อน การแข่งขันระหว่างการแข่งขันและภายหลังสิ้นสุดการแข่งขันสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย ได้แก่ การเข้าถึงพื้นที่จัดกิจกรรมต้องสะดวกปลอดภัย จึงทำให้เกิดการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวยังจังหวัดบุรีรัมย์เป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับ Saayman (2009) อธิบายว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬาควรพิจารณาจากแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ การเดินทางที่มีกิจกรรมทางกายเป็นแรงดึงดูดใจในการเดินทางท่องเที่ยว ครอบคลุมทั้งในส่วนของนักท่องเที่ยวที่เป็นทั้งนักกีฬาและผู้ชม การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นการเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง โดยมีชนิดกีฬาหรือกิจกรรมทางกายที่ต้องใช้ทักษะมีกฎกติกาวิธีการเล่นเป็นแม่เหล็กในการดึงดูดใจ อธิบายในมุมมองของธุรกิจท่องเที่ยวและกีฬา ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ชมกีฬาคือนักท่องเที่ยว ส่วนชนิดกีฬาหรือกิจกรรมกีฬา คือ ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ชุมชนสถานที่หรือเมืองที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเชิงกีฬาเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว การดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังเมืองหรือแหล่งท่องเที่ยวจึงเป็นการผสมผสานระหว่างผลิตภัณฑ์ ทางการท่องเที่ยวซึ่งหมายถึง ชนิดกีฬา ประสบการณ์การบริการตลอดจนทรัพยากรอื่น ๆ แก่ นักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงกีฬาจึงเป็นปรากฏการณ์ทางการท่องเที่ยวที่ผสมผสานระหว่างการท่องเที่ยว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานณนาถ ศักดิ์ศิริคุณ (2562) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในเขตพื้นที่ลำนานตะวันออก

พบว่า นักท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีความคาดหวังต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่ล้านนาตะวันออกในระดับมากที่สุดในทุกด้าน โดยด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา จะเป็นด้านที่มีความคาดหวังสูงกว่าด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านทักษะผู้ให้บริการการท่องเที่ยว และด้านผู้ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา รองลงมาคือ ด้านคำนึงต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้านกลยุทธ์ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้านระบบในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้านรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (และด้านโครงสร้างในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา)

ผลการวิเคราะห์ความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์

การวิเคราะห์ความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำ และด้านการแนะนำต่อคนอื่น โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ ภาพรวมในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำ และด้านการแนะนำต่อคนอื่น ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการส่งเสริมการตลาดและการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาเมืองของจังหวัดบุรีรัมย์ จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2554) จึงมีนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดที่มีความน่าสนใจ เพื่อดึงดูดการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในเมืองหลักและเป็นการกระจายนักท่องเที่ยวไปยังจังหวัดต่างๆ มากขึ้น เป็นการลดความแออัดและปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ตามมาอันเนื่องมาจากมีปริมาณนักท่องเที่ยวเกินขีดความสามารถในการรองรับโดยจังหวัดบุรีรัมย์เป็นเมืองประวัติศาสตร์ความเป็นมาเกี่ยวกับอารยธรรมขอมจึงมีโบราณสถานเป็นปราสาทหินให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเยี่ยมชมเรื่องราวในอดีตทั้งปราสาทหินพนมรุ้งที่ได้รับการยกย่องให้เป็น Unseen in Thailand นอกจากนี้บุรีรัมย์ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่และวนอุทยานแห่งชาติเขากระโดงซึ่งเป็นภูเขาไฟที่ดับแล้วยังโดดเด่นในวัฒนธรรมประเพณีรวมจนถึงงานหัตถกรรมที่ขึ้นชื่อคือ ผ้าไหมซึ่งเป็นที่มาของคำขวัญประจำจังหวัดจวบจนกระทั่งปัจจุบัน อีกทั้งยังถูกบรรจุสำคัญในการพัฒนาการกีฬาและการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาเมืองของจังหวัดบุรีรัมย์ในเวลาเดียวกันนั้นจำเป็นต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับทุกภาคส่วนทั้งผู้ประกอบการ และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนสอดคล้องกับประภัสสร มีน้อย (2560) ศึกษาเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตกเพื่อรองรับการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 พบว่า กลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตกเพื่อรองรับการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 มี 5 กลยุทธ์ ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตก กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าจากทรัพยากรท้องถิ่นสู่การสร้างกิจกรรม สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาบนฐานอัตลักษณ์ชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนภาคีเครือข่าย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างนักท่องเที่ยวชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนากลไกขับเคลื่อนการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตก และ กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาค้นด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการเสริมสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬารองรับไทยแลนด์ 4.0 (4) รับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตก เพื่อรองรับการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 ด้วยการจัดประชุมเชิงนโยบาย พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความเห็นอย่างฉันทามติว่า รูปแบบและกลยุทธ์ทั้ง 5 กลยุทธ์มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ และสอดคล้องกับสิญาธร ชุนอ่อน (2558) ที่ว่าการวัดความจงรักภักดีของลูกค้านั้นมาจาก 3 มุมมอง ดังนี้ 1. มุมมองด้านพฤติกรรม (The behavioral perspective)

เป็นการวัดความจงรักภักดีด้านพฤติกรรมซึ่งเป็นการแสดงออกทางการกระทำที่สามารถมองเห็นได้ เช่น การซื้อหรือใช้สินค้าและบริการเดิมซ้ำ ๆ (Repurchase intentions) การบอกต่อหรือการแนะนำผู้อื่น (WOM : word of mouth) 2. มุมมองด้านทัศนคติ (The attitude perspective) เป็นการวัดความจงรักภักดีด้านทัศนคติ คือ การวัดความคิดเห็นและความรู้สึกผูกพันของลูกค้าที่มีต่อองค์กร โดยแสดงออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมเชิงบวก เช่น ลูกค้าจะมีกระบวนการคิดและการตัดสินใจเกี่ยวกับสินค้านั้นแล้วแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมเชิงบวกเช่น การกล่าวคำชมเชย และความตั้งใจที่จะซื้อ และ 3. มุมมองด้านผลม (The behavioral and attitude perspective) เป็นการวัดความภักดีด้านพฤติกรรมและด้านทัศนคติรวมกันเพื่อลดช่องว่างของมุมมองทั้งสองด้านที่กล่าวไปก่อนหน้านี้ ทำให้การวัดแบบ มุมมองด้านผลมไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะพฤติกรรมด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ความถี่ในการซื้อหรือการใช้บริการซ้ำ ๆ แต่นำพฤติกรรมด้านทัศนคติเข้ามาเป็นปัจจัยร่วมในการศึกษาด้วย ดังนั้น ปัจจุบันงานวิจัยทางการตลาดส่วนใหญ่มักนิยมใช้การวัดระดับความจงรักภักดีโดยอาศัยมุมมองด้านผลม ซึ่งทำให้สามารถศึกษาความจงรักภักดีได้ครอบคลุมมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมานด้านการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความพึงพอใจจำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความปลอดภัย ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านผลจากการให้บริการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมเชิงบวกอยู่ระดับสูง เท่ากับ 0.736 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความพึงพอใจทั้ง 5 ด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวด้านการตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำ เชิงบวกระดับสูง เท่ากับ 0.677 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการแนะนำต่อคนอื่น เชิงบวกระดับสูง เท่ากับ 0.673 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการได้รับการมีการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวที่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก คือนักท่องเที่ยว มีความประทับใจและมีประสบการณ์ที่ดีในด้านความปลอดภัยสามารถเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดทั้งในตัวเมืองและชนบทอย่างสะดวกสบายมากขึ้น จึงทำให้มีการอยากกลับมาเที่ยวซ้ำและเกิดการบอกต่อคนอื่นเพื่อให้มาท่องเที่ยวซึ่งเกิดจากความประทับใจในการมาท่องเที่ยวในครั้งแรก สอดคล้องกับ Oliver (1999) อธิบายไว้ว่า ความจงรักภักดี คือ ข้อผูกมัดอย่างลึกซึ้งที่จะทำการซื้อซ้ำหรือให้การอุปถัมภ์สินค้าหรือบริการที่พึงพอใจอย่างสม่ำเสมอในอนาคต ซึ่งลักษณะการซื้อจะซื้อซ้ำในตราสินค้าเดิมหรือบริการเดิม การเปลี่ยนพฤติกรรมนี้จะได้รับอิทธิพลจากสถานการณ์ที่มีผลกระทบและศักยภาพของความสามารถทางการตลาด และสอดคล้องกับงานวิจัยของปานณนาถ ศักดิ์ศิริคุณ (2562) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในเขตพื้นที่ลำนานตะวันออก พบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสามารถในการเพิ่มผลผลิตภาพ อันนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ ประกอบด้วย ด้านปัจจัยการผลิต ด้านอุปสงค์ ด้านบริบทด้านการแข่งขันและกลยุทธ์ของธุรกิจ ด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนกัน ด้านบทบาทของภาครัฐและ

โอกาส ซึ่งนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีความคาดหวังต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่ล้านนาตะวันออกในระดับมากที่สุดในทุกด้าน โดยด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา จะเป็นด้านที่มีความคาดหวังสูงกว่าด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านทักษะผู้ให้บริการการท่องเที่ยว ด้านค่านิยมต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้านกลยุทธ์ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้านระบบในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้านรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา และด้านโครงสร้างในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นต้น

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อสร้างความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์

มีแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน การดำเนินงานของทุกภาคส่วนมีประสิทธิภาพผ่านระบบข้อมูลส่วนกลางเป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรธุรกิจบุรีรัมย์เป็นเมืองเป้าหมายสำหรับ นักท่องเที่ยวเพื่อมาชมกีฬาทั้งฟุตบอลแข่งระดับประเทศ และนานาชาติ ดังนั้นภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องควรช่วยกันส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาพร้อมทั้งหน่วยงานภาครัฐควรนำการท่องเที่ยวด้านกีฬาเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์ของการพัฒนาจังหวัดและแผนยุทธศาสตร์จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีคุณภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น มีผลมาจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวจากจากยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ เนื่องจากกฎสำคัญในการพัฒนาการกีฬาและการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาเมืองของจังหวัดบุรีรัมย์ในเวลาเดียวกันนั้นจำเป็นต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับทุกภาคส่วนทั้งผู้ประกอบการและชุมชนทุกภาคส่วนนั้นต้องตระหนักถึงการเป็นเจ้าบ้านที่ดีมีมิตรจิตต่อนักท่องเที่ยวชุมชนต้องมีความภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณีตน และรักษาไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ และปรับเปลี่ยนให้เกิดเป็นสินค้าเพื่อการท่องเที่ยวได้มีมาตรฐาน มีคุณภาพที่ของสินค้าและบริการแก่นักท่องเที่ยวสร้างความแตกต่างเอกลักษณ์ในธุรกิจของตนทั้งผู้ประกอบการรวมถึงชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมมือกันสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสังจา ไกรสรรัตน์ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่องการเพิ่มคุณภาพและศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตก ผลการศึกษาพบว่า ยุทธวิธีในด้านนโยบายที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญคือ การส่งเสริมให้ชุมชนและประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพื่อกระจายความรู้กระจายรายได้กระจายความรับผิดชอบ และเพื่อความยั่งยืนของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่ นอกจากนี้ แผนงานการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า การท่องเที่ยวกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ มีปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวและด้านกิจกรรมที่น่าสนใจ ดังนั้น ควรกำหนดมาตรการการรักษาคูณภาพของสนามฟุตบอลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และควรมีการสร้างสรรคกิจกรรมที่น่าสนใจในงานแข่งขันทางกีฬาทั้งฟุตบอลและรถแข่งนั้นโดยสามารถทำคู่มือแบบการท่องเที่ยวที่จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันในทุก ๆ ฝ่ายไม่ว่าจะเป็นชุมชน ผู้ประกอบการ ภาครัฐ รวมถึงการสื่อสารต่อนักท่องเที่ยวซึ่งสามารถช่วยให้นักท่องเที่ยวรับข้อมูลด้านการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์วิทยุ ใบปลิว และสื่อในรูปแบบใหม่ เช่น Social Media ฯลฯ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องครบถ้วน สอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนิย์ ศรีนวล และอศวิน แสงพิบูล (2560) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยด้านกิจกรรมที่น่าสนใจ และปัจจัยด้านวัฒนธรรม โดยเฉพาะกิจกรรมที่น่าสนใจที่ทำให้บุรีรัมย์กลายเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงได้แก่กิจกรรมทางด้านกีฬา ทั้งทางด้านการแข่งขันและการเข้าชม

กีฬา เช่น ฟุตบอลสโมสร การแข่งรถมอเตอร์ไซด์ทางเรียบระดับประเทศ และนานาชาติ เป็นต้น สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานภาครัฐควรนำการท่องเที่ยวด้านกีฬาเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์ของการพัฒนาจังหวัดและแผนยุทธศาสตร์จังหวัดบุรีรัมย์โดยสามารถทำคู่มือแบบการท่องเที่ยวทั้งโปรซัวร์และออนไลน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ เช่น สถานที่ท่องเที่ยวปฏิทินเทศกาล ประจำปีกิจกรรมที่น่าสนใจรายชื่อโรงแรม ร้านอาหารการเดินทางและตัวอย่างโปรแกรมท่องเที่ยว
2. ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลด้านนักวิชาการ นักวิจัย บุคลากร ภาครัฐเครือข่ายองค์ความรู้ ปฏิทินการจัดกิจกรรมทรัพยากรการจัดการส่งเสริมการกีฬาและการท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกในการประสานงานในรูปแบบ Big Data และนำเทคโนโลยีมาช่วยดำเนินการเพื่อลดต้นทุนในการดำเนินการ
3. ควรมีแนวทางในการวางแผนการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่ด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาคุณภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาให้มีมาตรฐานสร้างสรรค์และยั่งยืนของจังหวัดบุรีรัมย์ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการกีฬาและการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาเมืองของจังหวัดบุรีรัมย์
2. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการส่งเสริมการกีฬาและการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาเมืองของจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อช่วยกันส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้บุรีรัมย์ให้เป็นเมืองเป้าหมายสำหรับนักท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- กรวรรณ สังขร. (2559). *การศึกษาเพื่อการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันทางการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเส้นทางอารยธรรมล้านนา* [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2565, จาก : https://elibrary.trf.or.th/project_researcher.asp?resid=R00657&rename=%A1%C3%C7%C3%C3%B3%20%20%CA%D1%A7%A2%A1%C3.
- กรุณา ชิดชอบ. (2558). *ปฐกถาหัวข้อ “บุรีรัมย์เมืองกีฬามาตรฐานโลก ”* โดยเนวิน ชิดชอบ [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2565, จาก : <https://www.youtube.com/watch?v=f0hLAJ3FwHE>
- กิตติมา แซ่โฮ. (2559). *ภาพลักษณ์การท่องเที่ยว ภาพลักษณ์คุณภาพบริการ และค่านิยมในการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อทัศนคติการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยวไทยทางธรรมชาติของนักท่องเที่ยวชาวไทยวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2554). *วิเคราะห์ศักยภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 110 หน้า.
- ทีมเศรษฐกิจ ไทยรัฐออนไลน์. (2557). *บุรีรัมย์โมเดล ต้นแบบการสร้างเมืองใหม่* [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2565, จาก : <http://www.thairath.co.th/content/435963>.

- ธีรภูมิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี. 210 หน้า.
- นวลรัตน์ วัฒนาและภัทรวรรณ แทนทอง (2561). ความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยวในบริบทโซเชียลคอมเมิร์ซ (Tourist's Loyalty in Social Commerce Context). *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 11(2), 632-650.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น. 315 หน้า.
- ประภัศร มิน้อย (2562). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตกเพื่อรองรับการเข้าสู่ประเทศไทย 4.0. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 13(2), 51-66.
- ปานณนา คักดีศิริคุณ. (2562). รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในเขตพื้นที่ลำนานะวันออกตามความสำเร็จของหลักอิทธิบาท. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 8(1), 155-167.
- วัชร เขียงกุล และเทิดชาย ช่วยบำรุง. (2560). พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬา จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 8(1), 90-109.
- วันทนี ศรีนวล และอศวิน แสงพิกุล. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 9(1), 175-194.
- สิงห์ พงษ์บุรุษ. (2557). *การจัดทำกรอบยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดบุรีรัมย์*. บุรีรัมย์ : กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนา สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์. 118 หน้า.
- สิญธร ขุนอ่อน. (2558). การวัดความภักดีของลูกค้าสำหรับธุรกิจโรงแรม. *วารสารนักบริหาร*, 35(1), 64-74.
- สังจา ไกรศรีรัตน์. (2560). *กระบวนการสื่อสารทางการตลาดของย่านตลาดเก่าในมิติของการอนุรักษ์เอกลักษณ์ชุมชนและพัฒนาสู่การท่องเที่ยว* [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2565, จาก : file:///C:/Users/Administrator/Downloads/RDG5850045V05_full.pdf.
- สำนักงานสถิติจังหวัดบุรีรัมย์. (2563). *รายงานสถิติจังหวัดบุรีรัมย์* [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2564, จาก : <http://www.oic.go.th/INFOCENTER2/276/>.
- Higham, J. (1999). Commentary-Sport as an Avenue of Tourism Development : An Analysis of the Positive and Negative Impacts of Sport Tourism. *Current Issues in Tourism*, 2(1), 82-90.
- Oliver, R. L. (1999). Whence consumer loyalty?. *Journal of Marketing*, 63(Special Issue 1999), 33-44.
- Saayman, M. (2009). *In Hospitality, leisure and tourism management*. (2nd Ed). Potchefstroom : Leisure Institute for tourism and leisure study.

อ้างอิงผู้ให้สัมภาษณ์

- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1. (2565). ความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความจงรักภักดีในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์. (ณัฐพล นวมะรัตน์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2. (2565). ความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความจงรักภักดีในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์. (ณัฐพล นวมะรัตน์, ผู้สัมภาษณ์)

- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 3. (2565). ความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความจงรักภักดีในการจัดการท่องเที่ยวเชิง
กีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์. (ณัฐพล นวะมะรัตน์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 4. (2565). ความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความจงรักภักดีในการจัดการท่องเที่ยวเชิง
กีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์. (ณัฐพล นวะมะรัตน์, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 5. (2565). ความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับความจงรักภักดีในการจัดการท่องเที่ยวเชิง
กีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์. (ณัฐพล นวะมะรัตน์, ผู้สัมภาษณ์)